

to je moja opaska

milan konjović

»Slikar se rađa. On mora puno da uči, ali ne može samo učenjem da postane slikar.«

»Jedna boja ne znači ništa, važno je šta dođe pored. Slikar tek slikajući saznaje šta je slikarstvo.«

»Čovek je deo prirode. Sve što ima u apstrakciji, ti oblici postoje i u prirodi. Mi koristimo samo likovne elemente prirode.«

»Ja bez inspiracije ne radim. Neko, radeći dugo, dolazi do vrednosti. Ja ne, kod mene je eksplozija i ništa dalje.«

»Stvaranje je misterija. Inspiracija je misterija.«

Zabeleženo 31. III 1984.

»Mene stvarno nosi moj instinkt! To može da mi se veruje, ili ne, ali je tako. Ja ne slikam ono cveće ili onu glavu, ja slikam moj temperament. Kasnije više ne diram sliku, jer taj ritam, taj potez ne mogu da imitiram. Meni je važno da slika govori svojim likovnim jezikom, likovnim elementima; ona može da se dopada ili ne, ali mora da bude likovna.«

Zabeleženo 2. X 1984.

»Sa malim nijansama praviti velike kontraste. To je sad gde može da se ide dalje.«

Zabeleženo 4. X 1984.

»Slika može da deluje samo kroz osećanja. Ako je rađena racionalno, ostaje hladna. Osećanje je ono što uspostavlja vezu između umetničkog dela i gledaoca. Jer, čovek kad ostaje sam sa sobom, onda samo osećanja deluju.«

Zabeleženo 24. X 1984.

»Po mome, nema razvoja, napretka u umetnosti; ima samo vrhova i onda padova, talasanja. Najveći su uvek aktuelni.«

Zabeleženo 19. III 1985.

»Onaj ko živi za nešto, mora da uspe!«

Zabeleženo 2. VIII 1985.

»Pesnik govori u slikama, a slikar beži od slika. To je moja opaska. Ja sam to primetio kada sam se družio sa pesnikom Husar Šandorom.«

Zabeleženo 4. I 1986.

»U Parizu sa Bulvar Raspaja se videlo groblje. Ja sam tako išao sa Emom i razmišljao: Svaki taj spomenik je bio nekad velika radost.«

Zabeleženo 15. I 1986.

»Figura me više interesuje, nego žito; jer tu imate još ono plus, ono humano, saosećanje.«

Zabeleženo 4. III 1986.

»Kod Francuza ima malih majstora, ali savršenih. Kao što je rekao Leonardo: »Greška je kada se prede svoja granica, kada se napusti sebe, ali je još veća greška, kada se ne iskoristi do kraja. Ali, to treba zant, kada je to. Tu onda verovatno instinkt odlučuje.«

Zabeleženo 27. III 1986.

»Sa godinama čovek postaje spiritualniji. Moje slike su bile tako brutalne da se moralo pobeći od njih. Sada sa tri boje napravim sliku.«

Zabeleženo 1. IV 1986.

»Naše srednjovekovno slikarstvo, da se danas izloži u Parizu, bilo bi avangarda. Ja koristim samo taj kolorit, fantastičan, koji tu postoji, koji ja osećam. Plavu boju nosim u sebi, zato je i nastala 'plava faza'.«

Zabeleženo 3. VII 1986.

zabeležila: IRMA LANG

Rođen je 28. januara 1898. u Somboru, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju Prvi put izlaže 1914. u somborskoj gimnaziji. Slikarstvo studira od 1919. u Pragu, na Akademiji likovnih umetnosti, u klasi Vlaha Bukovca. Nakon dva semestra studije nastavlja samostalno u Pragu (avangardni češki slikar Jan Zrzavy ga upućuje na Leonarda), Beču i po nemačkim muzejima. U Pariz stiže maja 1924. i ostaje do 1932. godine, do svog konačnog povratka u Sombor. U Parizu postiže zapažene rezultate i uspehe samostalnim izložbama (1931. »Galerie Bing« 1932. »Galerie van Leer« i 1937. »Galerie Nauradian – Vallotop«), kao i sudelovanjem na izložbama pariskih Salona. U Parizu nastaje Konjovičeva »plava faza« (1929 – 1933). Po povratku u domovinu posvetio se slikanju Vojvodine, njegov pejzaža, ljudi i ambijenta sa strašću vizionara koji svemu što radi daje pečat autentične stvaralačke ličnosti. Leti slika u Dalmaciji (Mlini, Cavtat, Dubrovnik). Za vreme rata, 1941. je u zarobljeništvu u Osnabriku. Posle povratka 1943. 1944. i 1949. godine nastaju Konjovičevi pasteli. Ulja stišanog kolorita, nastala od 1945. do 1952. sačinjavaju umetnikovu »sivu fazu«. Godine 1953. znači preokret u Konjovičevom slikarstvu: odnos prema predmetu je nov, slobodniji, na platnima »kolorističke faze« plamsa čista intenzivna boja. Ta nova slikarska orijentacija obeležava njegove radove sve do današnjih dana, uz stalno obnavljanje kreativnog potencijala. Konjović je umetnik izuzetne plodnosti: opus mu broji oko 6000 radova, većinom ulja, ostalo su crteži, akvareli, pasteli, grafike i tapiserije. Njegovi se radovi nalaze u brojnim galerijama i muzejima u zemlji kao i značajnim kolekcijama u inostranstvu. Godine 1966. otvorena je u Somboru galerija »Milan Konjović«, u kojoj se u hronološkim postavkama i tematskim izložbama prezentiraju dela koja je umetnik darovao svom gradu. Fond Galerije sačinjavaju 1000 umetničkih radova. Aktivno učestvuje u osnivanju i radu vojvodanskih umetničkih kolonija (Senta, Bačka Topola, Bečej i Ečka). Milan Konjović je ukupno priredio 200 samostalnih izložbi u zemlji i inostranstvu i učestvovao na oko 400 grupnih izložbi. Za redovnog člana Vojvodanske akademije nauka i umetnosti izabran je 11. marta 1986. godine.

»U ovoj zemlji koja produžuje svojim putem pod strahovito teškim uslovima koje znamo, to slikarstvo samouverenog uspravnog čoveka koji objekt svodi na svoj neustrašivi doživljaj njega, nije slučajno kao što nije slučajno da ono, nastranu njegove visoke i najviše likovne vrednosti, jeste revolucionarno upravo tim svojim razjarenim partizanstvom, tom nedvosmislenom opredeljenošću za život, za korene života, za plodnost. (...) Nije Konjović hteo da izrazi nas sve intencionalno, našu istoriju nacije i našu sudbinu ljudi kad je onako slobodno slikao svoje lale i suncokrete, svoje oranice, ali slikajući svoje doživljaje, on je kazao i nešto što je prevazilazilo doživljajnu faktografiju, jedan dopunski smisao koji ima to poverenje čoveka u sebe, u svoje doživljaje, u svoju spontanost a to je jedna od osobenosti ljudskih strasti u ovom strasnom vremenu.«

(Oskar Davičo, Milan Konjović, slikar strasti svog vremena, »POLJA« 1958. godina, broj 36)